

НАРОД

»Народ« излази свакога дана по подне.
Штампарија се налази у улици Коломбо број 6.
Власник
КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

БРОЈ 15 ЛЕПТА
Рукописи се не враћају.
Огласи и белешке наплаћују се по погодби.
Редакција је у улици Коломбо број 6.

ЛЕКАРСКО И ПОМОЋНО ОСОБЉЕ

— ДР. СТ. З. ИВ. —

Без медицинског факултета, Србија никад ма народу после рата. Не могла имати ле-Најгоре решење овом рату у оном броју, ко-питању било би, ако би задовољио све би се основали на стране пре разгранате савне, контрактуралне ле-вететске службе. И за-каре. Прво, нека извине се у Србији санитет не изузетци, ни у ком није јављено ни у ко-случају нећемо добити, ем другом облику о-кад узимамо странце у тим као практична ме-великом броју, прво-дина. Лекар је код класне лекаре. Друго, не практичар, који ле-још важније, ти стран-болесне. У Србији ци не познају ни језик, медицина се готово и ни прилике, ни обича-је бавила социјалним је, ни навике, у опште проблемима хигијене не познају ништа о профилаксе. Диферен-животу нашег народа. ције лекара није А један од најглавни-могло бити, јер није у јих захтева за рад ле-опште никад било до-кара у једној средина, вољно лекара. А с дру-јесте добро и потпуно-ге стране поред мизер-познавање социјалних-них лекарских плата прилика и околности је се никад ни један те средине.

Ми имамо прилике, да сретнемо и међу нашим лекарима по неке, који не познају среди-ну и односе у нас. А странци то са великом муком и тек после дуго времена могу упознати и проучити. Из тих раз-лога потребно је ство-рити од медицинара, са којима располажемо, што пре лекаре. Вели-ка је погрешка, што ови младићи нису још с Крфа упућени у школу. Али сад је ва-кање доцне, а узалудно је пребацити онима, који су требали пред-виђати, што нису то учинили.

Сад је дванајест ча-сова, ако већ није два-најест и четврт. Зато сад треба одмах упу-тити све медицинаре у школу. Ово питање ни-је баш тако тешко ре-шити. Како се често чује само треба унети

више економске разбо-ритости у распореду лекарске.

Немогуће је овде из-лагати начин како би се овоме могло помоћи али начина има. Ја сто-јим на гледишту, да ове медицинаре треба што пре послати у школу, не зато, што су они много изгубили рату-јући, него зато, што ће за најкраће време један приличан број од њих постати лекарима. А нама треба лекара. Др-жава пак има да води надзора о тим медици-нарима, кад их упути у школу. И у Швајцар-ској и у Француској, и у Италији има доста наших лекара а и дру-гих стручњака, који би могли повести рачуна о томе, да ти ђаци за-иста раде и спремају се за свој позив. Међу њима још на факулте-ту могла би се изве-сти диференцијација тако, да за оно време, док су у школи у исто време обрате већу пажњу на фах, који ће им се дати у рад у о-таџбини. Свима њима треба дати потребно време за свршавање школе. Оне пак, који за то време не сврше, а немају за то оправ-даних разлога, треба враћати натраг на своје старо место.

Друго је питање о помоћном лекарском о-собљу. Да би се орга-низовао хигијенски и профилактини рад, да би се могла водити бор-ба против туберкулозе, да би се подигло одга-јивање деце и да би се дала права помоћ мајка-ма у материнству у ба-бињу — потребно је створити велики кадар стручног особља. За

хигијенске и бактеоро-лошке лабораторије по-требни су лаборанти. За општине потребни су дезинфектори, за борбу против туберку-лозе нарочите болни-чарке или болничари, за заразне болести и-сто тако. Свугде у сва-кој општини потребна је барем једна школо-вана бабица. У нас се сад образују курсеви за је потребно. Али је још «Дневник» одговара немач-потребније за животна-кој штампи, да нико у Бур-родни после рата, о-образовати курсеви за спремање особља, које ће бити одмах при у-ласку у земљу распоре-ђено на санитетске слу-жбе и које ће значити основицу за даљи рад. Потребно је мало воље а мало смисла за ор-ганизацију, па створити у санитетским устано-вама, које већ постоје, те школе за помоћно особље. Од болничара, болничарки, избеглица и инвалида може се и-забрати велики број људства, које би дало обавезу, да ће остати после рата у државној служби. На тај би на-чин имали од један пут двоје: прво, један број спремног, стручног помоћног особља, које би послужило за пре, нове санитетске инсти-туције и друго, осно-вицу за школе, које би се у Србији само про-шириле и умножиле. Да оставим на страну, што би се овим радом сте-кло врло лепо искуство о раду у тим школама. Зар је ово неоствар-љиво?

НЕМАЧКА И БУГАРСКА

— — —
Цирих. — Немачка штам-па наставља полемику са бугарским листовима о по-

ложају Грчке у овом рату. Они кажу, да Немачка сма-тра Грчку као неутралну државу. Бугарски листови, и ако предпостављају да Немци имају право што не сматрају Грчку за свога непријатеља, не предп-остављају да она не сме претрпети последице бор-бе, коју Бугари примају. Немачки листови такође нападају Бугарску, што ни-је објавила рат Сједињеним Државама. Бугарски лист је потребно. Али је још «Дневник» одговара немач-кој штампи, да нико у Бур-гарској не брани америч-ке интересе.

ЧЕХОСЛОВАЦИ

Вашингтон. — Милион и по Чехословака у Аме-рици организовали су аме-ричку секцију чехословач-ког народног већа, које узима у дужност да пома-же Чехословаке у Европи у борби за слободу. Вели-ки број Чехословака сту-пају у војску или већ слу-же у америчкој војсци. Госпођица Олга Масарик-књи професора Масарика, председника чехословачког

ЗАПАДНИ ФРОНТ

Париж. — Упркос свих напора, коминикеја и на-рочитих коментара, које протура Волфова агенција, немачка влада не успева да завара неутрално јавно мњење, које добро види, како ствари теку. Чак ли-стови из немачке Швај-царске јављају о францус-ким успесима и о поразу немачких трупа.

Париж. — Сви листо-ви немачки повлачење приписују јунаштву савезничких трупа и без прекидном притиску, који оне врше на не-пријатеља. Притешњене са свих

народног већа, стигла је у Америку. Долази из Енгле-ске, где је водила чехосло-вачки покрет. Професор Масарик ће идућег месеца отпутовати у Европу.

АВИАТИКА НА ДЕЛУ

Лондон. — Две фотогра-фије, које је снимила ен-глеска авиатика, доказују какву је разорну снагу и-мала енглеска авиатика на немачки железнички цен-тар Тионвил. Прва фото-графија снимљена за вре-ме излета над Тионвилом 3. јула показује почетак ве-ликог пожара, који су про-узроковале бомбе пале из-међу материјала, који се налази источно од стани-це. Ипак много је значај-нија друга фотографија, коју су енглески авиатича-ри снимили дан доцније на истом месту. На овој фотографији виде се ост-атци неколико возова. Јасно је, да је пожар и-зазвао праву деструкцију. У току ових последњих месеци Тионвил је дожи-вео више од двадесет из-лета од стране енглеских авиатичара.

страна, кронпринчеве армије су се морале повући на линије мање о-пасне. Оне су почеле јуче тај покрет. Под заштитом зашти-тних одреда оне су се повукле на север, без прекидно узнемиране од наших трупа. Север-на обала Марне, коју су Немци држали још на дужини од десет километара између Др-мана и Шатијона пот-пуно је у нашим рука-ма. Марна, потпуно о-слобођена још једном, измаче се непријатељу. Висови Ремса такође су

ФЕЛТОН

КОРЖ Д'ЕСПАРБЕС:

КРАЈ ЛОГОРСКИХ ВАТАРА

— Спава, изусти један би слике бикова, утисну-тих на њима, поред којих бежу исписане, често злат-ним словима: »Рекуердо...»
— Спава... спава, одјекну беху исписане, често злат-ним словима: »Рекуердо...»
— За успомену!...
— Пробијеш га! зава-свију страна из многоброј-них подигнутих руку. У лету би се шириле и окре-тале, док су њихови дрве-ни и метални оквири ства-рали на згаришту читаву гомилу малих скелета. Чи-таво имање прогута пламен.
Цар је и даље спавао.... 15.000 људи окружаваху га већ, у првим редовима гарда, а иза ње све даље и даље, обавијене ноћном тмином, огромне гомиле

немирне, усхићене, светле-ћих очију.
— Ево и платна, приви-ка неко.
Указа се у исти мах јед-на гомила артиљераца, ко-ји у својим рукама ноша-ху огромне слике, слике са страховитим сценама: це-лати како шибалу једну бледу људску прилику; див-не жене, како узлећу уз азурно плаветнило, окру-жене анђелима...
— Натраг! дрекну један пуковник и приђе ватри да-епречи ово скрнављење, а-ли на покрет, који учини-ше војници, он брзо устук-ну и, наслонив се једном руком на своју сабљу, за-довољи се само да рекне једном официру, који ста-јаше поред њега:
— Монтеју, свз Рибери-не слике и док су милиони падали у ватру, он је не-прекидно ређао имена слав-

них сликара, чија ремек-дела гуташе сад пламен.
— Ево Мурила... Велас-кеца... Доје!
Цар је и даље мирно спавао.
Удаљени пукови се по-чеше мешкољити: »Мали је изашао из свога шатора, хоће да проведе ноћ са својом гардом!«
Непрегледне масе људ-ских прилика испунише у-трку пољану. Одјек њихо-вог топота разлегао се до планинских литица. Ускоро па и коњи почеше рзати, а точкови шкрипати. Фан-тастични војници почеше секирама разбијати браве на сандуцима. Начини се један пролаз и, да би огре-јали цара; сручише читава блага у незајажљиви пла-мен. Свилена предива бук-таху као златни облаци при залазећем сунцу; пур-пурни опасачи, налик на

крилате змије, нестајаху у пламену. Читави снопови чипака, кроз чије рунце избијаше пламен, претва-рају се за час у пепео... Лудило... лудило.
За овим дођоше на ред огладала, која су толико пута одбијала погледе ле-потница; гитаре, маварска гусла, мандолине сребрна-стог звука, кастанети од скупоценог дрвета, па чак и скупоцени ножеви, чија широка сечива светлуцаху кроз пламен, као гује при-сојкиње.
Цар је још увек спавао. Сандуци се испразнише. Беше поноћ. Четврт часа доцније разбуктала ватра се поново угули. Изгледа-ше, да се пламен силзав-пропада у земљу. Остаде још само ружичасто згари-ште, а хладна ноћ, која беше тренутно отерана, на-ново се прицуња у бивај

и од гомиле до гомиле о-бузе све војнике.
— Немамо више ништа, рече неко. Људи се узбу-нише и у тај мах зачуше, како цар у сну изговара чудне речи. Беше у дубо-коме сну. Његове стиснуте песнице изгледаху као да су од камена.
Решени, да се не мрдају са својих места, гардисти чучнуше у круг и покри-ше се огртачима. Иза њих хусари, драгоњи, киресири пођоше њиховим приме-ром и тужно смешећи се ових 30.000 људи окружи-ше гробном тишином сво-га цара.
Седећи у столицама, са сво-јим дворогим шширом на глави, чији се крајеви чуд-но опртаваху на светлости издишућег пламена, цар је и даље спавао.
До ушију оних, који ста-јаху у непосредној близи-

осетно ослобођени нашим напредовањем на линији Шамизи — Кишери — Кисл. Наше се напредовање продужава на фронту од 45 километара и овај сектор фронта олакшаће улогу наших резерва.

ИЗ РУСИЈЕ

Лондон. — Руска је влада објавила ову Троцкову наредбу:

Услед искрпавања француских и енглеских одреда на мурманској обали и услед отворенога учешћа француских официра са устаницима, контрареволуционарима и Чехословацима, наређујем свим војним установама и војницима, да не помажу француске и енглеске офицере да им не дозвољавају да иду из вароши у варош и да пажљиво пазе на њихова дела. Овај декрет има законску снагу, докле не буду одстрањени узроци, који су принудили да се публикује.

Штокхолм. — Чехословаци су заузели Бирск, у губернији Уфа. Бољшевици се повлаче.

ИНДИЈА

Лондон. — Монтеги, министар за Индију, говорио је јуче у Кембриџу. Он је изјавио да сви становници Индије верују у сретан исход рата; и нема међу њима ниједнога који се обзира на немачке претње према њиховој земљи. Они не заборавају да је један од број познати немачки публицист, говорећи очигледно у име свога цара, изјавио: да Немачка неће само да поседне Индију, већ хоће да је потпуно подјарми, да би баснословно богатство ове земље потекло кроз Немачку као широка златна река.

Али је велика енглеска колонија предузела мере

ни — све сама стара гарда — допираше разговорно његово дисање.

— Како је мали, чу се један пригушени глас, могло би четворица као што је он стага у тој фотељи.

— Јест, кад би могао пронаћи тројицу њему сличних!

— Пази му руке, добади други, ала су нежне, па мале!

— А где чизама, рекао би човек, скројене за њега!

— Чуј, чуј, нешто говори у сну.

Завста, цар је нешто тихо шапутао смејајући. Круне речи отрготше се са његових усана пут ватре.

— Енглеска... Исток... народи... мој мач... цела земља, али само једна Француска...

— Шта вели, шта вели, чуше се гласови, и цело се пространо поље узбуди. Прилике се уздигоше. Сваки је хтео чути.

— Ватра се гаси, промрмља Шампо.

Из руку у руке котрљаше се над главама војника један огроман завежљај.

за одбрану и у том циљу рекрутовала 500.000 људи у место 1.500, колико је био нормалан број за време мира. Један од најважнијих задатака Енглеске у погледу на Индију био је, да у овој земљи развије индустрију.

Објашњавајући програм реформи за Индију, Монтеги је рекао, да жели, да британска влада примени принцип прогресивног рада у Индији, док се колонија не подигне на ону висину да буде достојна парламента и аутономије. Чим буду дошли до последње етапе напредовања, становници Индије, заузеће своје место у заједници слободних народа, чији ће се представник звати Велика Британија.

„ЦАР“ ФЕРДИНАНД

Лондон. — Коментаришући Фердинандов мистериозан одлазак из Софије и неочекиван коминике бугарске владе, енглеска штампа мисли да је краљ бугарски побегао из земље бојећи се револуције.

УКРАЈИНА

Штокхолм. — Хетман Скоропадски дао је дописнику »Штокхолм Дагблата« изјаву, чији извод овако гласи:

Ситуација у Украјини врло је узнемиравајућа. Парламент се неће позивати до јесени, јер је немогуће извршити изборе у реду.

Спрема се пројект новог закона о изборима; по овом пројекту установиће се и сенат чија ће дужност бити да контролише извршну власт.

У току разговора, Хетман је изјавио, да се неутрални не надају на извоз жита из Украјине.

Војска у Украјини не постоји, али он помишља да успостави курс

Неколико најстаријих генерала одвезаше га.

То беше још једино благи што им преостаде: музички инструменти.

— Ђаци и њих, Рипери! Овај послуша и пламен на мач букну.

Над широком и немом равницом простираше се небо, покривено звездама.

И, док су жице са гитара пуцкале по ватри, одјекивајући као тиха јешања, не показујући ни најмање знаке кајања за упропашћеном имовином, седећи око цара, кога су опасали снопом седах бркова и власи, гарда указиваше прстима на столицу, на мачога фантома, чији крст на пресима бљешташе у одсјају угушенога угарка и, ухићени што га имају тако близу смејаху се, плакаху, дошаптаваху један другоме миле речи с прстом на уснама у знак ћутња, — као старци, нагнути над постелем свога чеда.

Источно од Плесие Иле и Улши Ле Шато Французи су прешли друм од Шато Тигри и заузели Гран Розоа и

припремање официра.

Питање о црквама врло је компликовано због тога, што су поглавари цркве Велико-Руси. Црква у Украјини је под управом московског митрополита, због тога ћемо имати врло великих тешкоћа.

ИЗ АМЕРИКЕ

Вашингтон. — »Хавас« јавља: Председник Вилзон остаје у својој кабинету за рад дубоко у ноћ, читајући пажљиво све коминике, званичне и остале. У јутру он проучава све извештаје са западног фронта.

У министарству војном, врло су задовољни општом ситуацијом на западном фронту. Извештаји из разних извора утерђују, да су америчке трупе изашле с чашћу из њихове прве велике борбе.

У држању публике, општи тон је обележен силним уверењем у способност генерала Фоша. Исто тако уверени, да ће амерички војници продужити сјајно, да раде на своме задатку.

Са осећајима дивног поноса примљени су извештаји о против нападу Американца, који је био сјајан одговор на немачко презирање америчке војске.

Листови сматрају, да је пораз непријатељев врло значајан.

ИНТЕРВЕНЦИЈА

Цирих. — Према »Телхихе Рундшау«, гроф Хертинг је поново отпутовао у немачки главни стан. Циљ његовог пута је, да се испита ситуација у Русији, која у овим тренутцима ствара озбиљне тешкоће

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНЦУСКИ КОМИНИКЕ

Северно од Марне никакве промене преко ноћи.

У јучерањим борбама на овом делу фронта, Французи су забили око 400 заробљеника.

23 сата. — Јуче су биле целог дана жестоке борбе на целом фронту.

Северно од Марне, Немци, чији се отпор увећао, уступали су стопу по стопу терен, борећи се огорчено и покушавали су, да нас бројним контра нападима одбаце. Наше трупе одбивши све нападе, поново су напредовале до ивица села Бизанси; Шкотљани су се дочепали парка и замка и одржали су своје положаје упркос поновљених немачких напада.

Источно од Плесие Иле и Улши Ле Шато Французи су прешли друм од Шато Тигри и заузели Гран Розоа и

немачкој влади и војничким круговима. На овој конференцији ће се испитивати могућност савезничке интервенције у Русији и мере које треба Немачка да предузме, да би исту спречила.

Дневне Вести

ЖЕНЕВСКА БЕРЗА

5 јула немачка марка је пала на 68.95, а франак Француски се попео на 69.25; талијан. лира 42.60, аустријска круна 39.55.

БОМБАРДОВАЊЕ БИТОЉА

За прошла 24 сата непријатељ је изабацио на варош 1 гранату и на периферију 14. Жртава нема. Једна кућа оштећена.

ЖЕТВА У ТЕСАЛИЈИ

Према службеним подацима овогодишња жетва у Тесалији даће 100 милиона ова жита, што представља, према ланској години, вишак од 40 милиона.

ГРЧКА ОПЕРА

Вечерас »Кавалерија Рустикана« и »Паљаи«. Почетак у 9 и по сати.

САОПШТЕЊА

Илија Симоновић, обвезник при Интендантури п. 414, моли оног војника из Југословенске дивизије, код кога се налази његова фотографија од породице из Малог Мокрог Луга (Београд) да му је на горњу адресу пошаље.

Каплар Рајко Младеновић, 2-2 п.бр. 4 моли за извештај, ако ко што зна о браћи Марковић: Будимиру, Ранку и Владимиру из Брестовника, грчански, београдски.

Маринко Миловановић каплар пекар. чете бр. 216. моли за извештај ако би ко знао што о његовом брату Гмитру Миловановићу регруту резервних крагујевачких трупа, који је био дошао до Крфа.

КИЈИ КАО И Ла Бит де Шалмон.

Французи су забили 450 заробљеника.

На десној обали Урка Французи су проширили своје успехе северно од Фер-ан-Тарденоа и ушли у Сержи.

Више на југ, Ровшер је пао у руке Француза.

На десном крилу Французи су прешли друм Дорман-Реме, јужно од Виљер Агрон, и забили терена западно од Блвињ и Сент Езер.

У Шампањи, један немачки напад у пределу јужно од Мон Сан-Ном није имао успеха.

ЕНГЛЕСКИ КОМИНИКЕ

У току детаљних операција које су нам услеле прошле ноћи на сектору Морлакура, заробили смо 143 војника и 36 митраљега. Постигли смо све наше објективе и одбили три локална противнапада са великим губитцима непријатеља.

Авиатика. — 15 јула и поред ниских облака, наши су авиоплани из-

вршили многа извиђачка и снимили много фотографија.

Базили смо 10.000 килобамби на депое муниције, железничке станице и кантонмане у околини Дус и Армантиера. Јутрос у зору у пределу Банома и Шолна било је неколико авиатичких борби.

Оборили смо 9 немачких авиона и 2 балона. Четири наша ницу се вратила. У току ноћи наши су авиоплани бомбардовали Баном и непријатељске

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Цирих. — Из Беча: Социјалистички посланик Еленбоген, на првој седници Рајхсрата, нападајући председника министарства, говорио је на француском језику. У говору се нарочито дотакао проглема, да Аустрију треба претворити у федеративну државу.

Цирих. — Према »Бреслауер Цајтунгу«, канцелар Хертлинг, пре него што је отпутовао у главни немачки стан, примио је руског амбасадора Јова, и са њим дуго конферирао.

Копенхаген. Фински Сенат, у првој својој седници донео је одлуку, да се сви Јевреји из Финске протерају. Повод за ову одлуку био је тај, што су Јевреји зајмили новац бољшевицима. Јевреји изјављују, да су их бољшевици на ово силом натерали и надају се, да ће западне силе интервенисати у њихову корист.

Лондон. — Јављају из Њујорка, да ће се у амерички образовати од главно-немих један авиатички корпус. Прецизним испитивањем утврђено је, да су главненима потпуно неосетљиви за нагле покрете.

Париз. — Према последњим вестима са фронта, немачко је повлачење у пуном јеку на целој линији. Непријатељ се повлачи према северу што може брже. Наше су патроле стигле у Вилан-Тарденоа.

Берн. — Из Хелвингфорса: Одложени су преговори о миру између Русије и Финске на изричну жељу руског пуномоћника.

Берн. — Пети конгрес совјета прогласио је Туркестан републиком, уједињеном са Русијом.

Париз. — »Тан« каже, да је сигурно, да ће Хинденбург и Лудендорф свој пораз на Марни тражити реванш, који они већ припремају. У-

батерије у дејству сења и снимили много верно од Соме.

ИТАЛИЈАНСКИ КОМИНИКЕ

Осетна обостраја артиљеријска активност у Ваделина, Вал Брента и Пјави на брду Сан Дона. У пределу Гране наше су извиђачке задобиле заробљеника.

У ваздушним борбама оборена су два непријатељска авиоплана.

У Албанији. — Немци Семени, на мосту Куци, јуче смо жестоко одбили нове непријатељске покушаје да напредује.

спех нашег оружја, а беспрекидан притисак Американца, дају нам могућности, да и ту евентуалност посматрамо са поверењем.

Париз. — Немачко повлачење северно од Марне продужава се. На левом крилу Дегутова армија је успела да пређе на северну обалу Урка. Непријатељ је чинио велике напоре, да би зауставио напредовање Савезника у овом крију, бацавши све мостове у ваздух, али није успео да спречи наше напредовање.

Париз. — Заузећем Вилан-Тарденоа, Феран-Тарденоа и Шато-Тигри, поново ће успоставити железнички саобраћај између Париза и Нансија.

Париз. — Непријатељ је успео да евакуише лаку артиљерију, али је тешку морао оставити на месту неупотребљиву. Савезничке трупе налазе на врло важне депое муниције, које великом, непријатељ није ухватио.

Рим. — Стигли су из Америке континентални трупа америчких, које су дочекане великим одушевљењем од стране Италијана.

БОЛШЕВИЧКИ ФРОНТ

У Албанији. — Утврђујемо се на заузетим положајима.

У Македонији. — Једно српско одељење продорло је у један бугарски положај, растерало посаду и повратило се у своје ровове без икаквих губитака.

Западно од Вардара једна енглеска патрола је извршила испад у непријатељске ровове, наневши Бугарима врло тешке губитке.

Енглески су авијацичари бомбардовали станицу Халиосраг северозападно од Демир Хисара.

СРПСКИ ЗВАНИЧАН ИЗВЕШТАЈ

16 јула местимична слаба артиљеријска ватра и пушкарање предњих делова. Ометали смо непријатељске одбрамбене радове на више тачака.